

L a t w e e f c h u U w i s e s.

Nr. 39. Zettortdeena 24tä September 1836.

T a u n a s i n n a.

* No Meretas, (17. September). Schi isgahjusi wassara bija ir pee mums, ta ka zittas mallas. Pawassara bij agra un lohti filta; bet no Jöhrgeem eefahze salt, un pilnas tschetras neddetas bija salnas un lohti wehfs laiks, kas dahrsös un meschös seedus pohstija, ta ka ahboli tikkai lohti retti, un bumbehri, kirschi un pluhmes pawissam ne bija, un dauds kohki, wissuwairak no smalkakas sortes, pawissam isfalle. Ir feenu tapehz dauds masak effam plahwuschti ne ka pehrn, un gruhti bija faltejams. — Ruds no reises gan flitti isskattijahs, bet pehz brangi salmös isdewehehs; ir rascha gan buhtu labbaka bijusi, ja wehji ne buhtu dauds wahrpas jau laukä iskuhluschi. — Wassoraji un wissuwairak meeschi, lai buhtu agri woi wehli sehti, ne moange labbi un ilgi stahreja salti. Meeschös dauds weetahm masi tahrpini appafsch wahrpahm bija eemettschees, ta ka schahs ne warreja no makstüm isplaukt. Rudsu sehjai bija labs laiks, un ihpaschi tahs 6 pirmas Septembera deenas bija lohti filtas un jaukas; bet — tahs mums peerwedde weenu sobdu, ko lihds schim muhsu mallä ne bijam pasimuschi, prohti tahs isperrinaja leelu pulku tahrpu, kas muhsu laukus pobsta. Schee tahrpi irr no augschpusses tumschu-pelleki ar mellu galwu, un no appafschas gaifshaki, rahdahs wissuwairak leeknäs, eschu- un grahwju mallas, staiga pa semmes wirsu, un nochd rudsu sahli lihds paschai semmei, ta ka schi ittin mella paleek. — Zitti fakka fa tee pehz ir paschus graudus fakohschoht, semmē lihsdami. Tee ne taupa ne agru ne wehlu sehjumu, un now ne buht wahrigi, jo ne tahs stipras salnas, kas mums scho neddet bija, ne tas wehfas leetus tohs now isnihzinajis, jebshu nu gan jau masak redsami.

Pee mums winni naw tik dauds, fa Leischös, fur leelös barrös pahr laukeem leen, un kad weenu gabbalu nobeiguschi, ja kahds zelsch starpa, pahr to pahreet us zittu lauku. — Ahnischku un Tschehdosses muischä puss lauks jaw effoht ohtru reisi sefts; ir Ilseeschös weenam fainneekam wiss lauks no 16 puhru=weetahm isnihzinahcts. Mahtischku muischäs (Makischeck) tee noehduschi 1200 puhru=weetas, — pee mums paldees Deewam tikkai wehl masus gabbalus. — Labprahf sinnatum, no fa schee tahrpi scho gadd' zehluschees, woi zittas mallas arr ta irr, ka winnus warr isnihzinah, un woi tohs no winneem ispohstitus laukus buhs ohtru reist apseht, woi labbak wassaraju sehjumam pataupiht.

W — r.

K a h d i w a h r d i p a h r l e p n u p r a h t u .

Esmu dsirdejis, fakka mans wezzais waggaritis, pahr lepnu prahtu runnajam, fa lepneem truhfst gudriba, un fa gudriba effam waijadsga pee tam to debbesu walstibu redseht. Mahzija:

Ja fakkam: gudriba effam pee tam waijadsga to debbesu walstibu redseht, tad sinnams to gudribu ne grighbam eesihmeht, kas irr ismanniga eeksch laizigahm leetahm, bet to gudribu kas us tam irr ismanniga, eepasihtees ar to zellu kas wedd us muhschigu labflahschamu. Muhsu Pestitais scho zellu eesihme fa schauru zellu, un mahza: mas irr kas us to staiga. Schis zelsch irr schauri un ehrfshkains, ta ka to usnennt un pee ta palift, gruhti nahf tam grehzigam zilvekam. Bet ar scho zellu eepasihtees ta, fa warr sfaidri lassift un pasift, kas jebkatram zetta rahditajam irr usrafstüts wirsu, ko Deews irr eelizzis us to zellu tahs muhschigas labflahschanas, tas arri now azzu-

mirkl̄ isbarrihts. Jo wairak pee kahda darba effam eeradduschi, jo wairak tas darbs muums fekkahs. Pehz tam tad arri, jo wairak us tam prahdu laufsim un ar to dorbosimees eepasihtees ar to Deewa wahrdū, jo wairak un skaidraki tad arri Deewa prahdu, to ko Deewa no muums gribb, kahds winsch irr, un kahdi mehs effam, sinnasim. Lehti saprohtama leeta. Un tomehr tee zilweki dohma un darra sawadi. Ja behrnam gribb lilt zimmermannu ammatu is-mahziht, tad ne schehlo to nodohit us 5 un 6 gaddeem, lai mahzahs, ka warr siyru un koh-schu ehku uszelt, bet tikko behrns ta ka miglā redsejis, ka tam sawu dsihwibas un labkla-hschanas ehku buhs uszelt, tad to palauj wallam, itt ka scho ehku uszelt, buhdu behrnu spehle. Ja kahds ammatu irr mahzijees, winsch ne schkeetahs tuhdal pilnigs, winsch eet pee zitteem meistereem, winsch reds, luuko ka zittu strahda, dsird un peenemin padohmu, bet eefsch tam, ka zilwekam buhs iskohpt sawu prahdu un firdi, tur irr wissai dauds, kas dohma jaw behrnu au-tiids ismahziti buht. Talabb tohs retti reds Deewa namma, ja kahdas dsihres, kristibas, kahsas tohs scheit ihpaschi ne atajina. Ko scheit mahzitees? Tas pasaules kungs tohs jaw padarrijis pilnigi gudrus. Tee jaw sinn wissu paschi, ka buhs dsihwoht un ka buhs darriht. Un ja winni scheitan muhsu azzim rahdahs, tad tas ne noteek talabb to wahrdū ar pasemingu prahdu usneint un dillā firdi eespeest eefschā ko scheitan mahza, bet tikveen par laika kawekli. Talabb dasch atnahk, dsirdeht, ka mahzitajam fekkahs runnaht, kahdas lihdsibas, kahdus praweeschu wahrdus tas peenewel; lai no Deewa namma isgahjis ahrā, tas warretu pahr spred-diki spreest, woi tas gan buhs bijis lahga jeb nejahga. Ak! mihla draudse, us tam Deewa namma ne nahz! spreest pahr zitteem. Saz-nahz us tam, spreest patte pahr fewim. Jeb-fats, tilabb es, ka ir juhs, lai atnahkam spreest pahr fewi paschu, pahr sawu paschu firdsbuhfschanu. Sinnu gan, tizzibas beedri, ka dascham labbam juhs starpā jaiseet daschā svehtdeena no schi namma ahrā, bes ka winsch

ko dsürdetu, ko jaw ne buhdu pats fenn sinnajis un svehtōs rakstōs laffijis. Un warr buht dasch wehl dauds kohschakas lihdsibas un dauds jaukakus wahrdus no bühbeles, no svehtem raksteem isfinelu. Bet, mihli tizzibas beedri! tas uhdens kas werd no ta awota tahs muhschigas dsihwibas paleek weenads, woi to baudi no kohka, jeb no mahla, jeb no fidraba traufa, ja tik schim uhdenu neneeka ne peejaus flah, kas tam nelahgu smalku dohd. Ja pee teem wahrdem ko scheitan dsirdi melli ne irr jaukti flah, tad turri to par pateefibu, par Deewa wahrdū. Un ja ne dohmafi sawā prahā: es esmu pilnigs eefsch tam to pateefibu sinnah, tad teescham no schi Deewa namma tuksch no tam ne iseesi, ka tu ne peenemtohs eefsch Deewa at-sihschanas. Kam patihk lai finahde to tranku kurrā poschi to pateefibu eeleekam, bet kristibas zilweks: woi arri finahdesi to tranku, kurrā Jesus Kristus to eelizzis? Woi ewangeliums, woi lekzions scheit ne tohp laffijis? — Juhs fazzifeet: to warr mahjās darriht, tohs mahjās warr laffijt. Gan labbi, mihli tizzibas beedri. Bet woi tad mahjās speeschahs tik gauschi us tam svehtus rakstus laffijt? Irr mahju dees-gan, kur us nekahdu plauktinu bühbeli warr atraft. Un ja ta arri tur buhtu, un dauds zittas grahmatas tai flah, woi tad tur ne irr lepns prahts ja tu gribbi nospreest: kurrā weetā un zaur kahdeem wahrdem Deewa tewis ihpaschi warr lilt sagrabbt no sawa svehta garra? Woi tad jebkurrā deenā weenadi weens un tas pats wahrdas muhs sagrabbi? Neggi tas pats wahrdas, kas preefch gadda no schihs weetas runnahts, bes ka tas buhdu pee ta grehzineekā aiskehrees, schodeen tam grehzineekam warr iseez zauri, ka weens abbesjā püssē greesigs sohbins. Nuhbens (Jehkaba dehls), kad winna brahli Jahsepu bedre eemette eefschā, us teem gan fazzija: ne apghrekhoeetees preit to behrnu? Bet kas winna klausija, woi mas schihs wahrdas to zeetsfirdigu brahlu firdi aiskahre? Un Egiptes semmē, kad tur Nuhbens teem fazzija: Negg' es jums to esmu fazzijis kad es fazziju: Ne apghrekhoeetees preit to behrnu, un juhs ne klausija.

sijat, un nu redsat, tohp winna assinis mekle-
tas, woi tad schee wahrdi ne buhs istrihzinaju-
schi to brahlui kaulus lihds patt finadsenehm?
Un tomehr bij ween un tee paschi wahrdi. Tee-
scham tapat tas arri ar to Deewa wahrdu. Kä
tu warri sunnah, ko dsirdeis un kä tas ko effi
dsirdejis tewis sagrahbs? Woi sazzifim — kad
es 7reis esmu kahdu dsirdejis, Deewa wahrdu
fluddinajamu, un winna wahrds mannis narw
sagrahbis, ko tad wairak? — Mihli draungi!
Redsat ja kahds no juuns kas tahlu atnahzis,
mannim eedohtu farwu kristamu grahamatu jeb
sawa drauga sauzaamu grahamatu, un nahktu
pee laulibas, un es to buhtu peemirfis, ka schi
grahmata mannim eedohta, woi, — ja pase-
migi no fewim dohmaju, ka ir es warru allotees
un pahrfattitees un kahdu leetu peemirst, woi
tad dohschohbs meerā ja weenreis sawā rakstamā
galda buhschu meklejis? Neggi Ioreis streeschu
blaht un meklechu neapnizzis ween un tai pa-
schā weetā stipri pee tam turredamees, ka man-
num ta waijadsga leeta truhfst. Ta arri, ja
ne turri lepnu prahtru, neggi tu arri eesi neween
7nas, bet arri 70 un 7reis dsirdeht, ween un to
paschu ewangeliumu, to paschu mahzitaju, tai
paschā Deewa nammā, neggi tu schinni reise
atrasstu, to kas tewim truhfst. Tas, tizzibas
beedri, irr ta leeta, dauds irr kas ne buht ne at-
jehds ka teem truhfst eefsch atsibschanas un Deewa
wahrda sapraschanas — talabb tee arri ne
nahk to sapraschanu mekleht. Winnu lepns
prahts, winnu pahrgudriba tohs turr sawal-
dinus eefsch tumfibas un teem ne eeewhl ee-
lausteess tai weetā, fur tee behrni tahs gaismas.
Winnu lepns prahts tohs aiskawé gudribu me-
kleht.

W. P.

Pee kam funni warr ismahziht.

Englenderu semmei sunnus ismahzoht saglus
un sleskawas fert. Pee tam nemm jaunus, lee-
lus un sippus sunnus. Kad schee tai wezzu-
mā, ka tohs warr pee jalks bruhkeht, tad tohs
eeewedd tahdas istabās, fur naudas makkū,
fudraba leetas u. t. j. pr. gult. Schihs leetas

apsinehre ar kahdu leetu, kam stipra smakka,
kä ar gattu, spekki, wezzu feeru, un ar tahm
paschahm leetahm zits sawahm kurpehm sohles
appwele, un ar tahdu naudas makkū jeb zittu lee-
tu kam arri schi finakka, aiseet probjam. Kad
nu tas suns to weetu apohsis, un scho paschu
smakku ohshna us ta aissgahjuscha zilweka peh-
dahm, un to zilweku atraddis, tad sunni aiss-
wedd atpakkal un to par tam apdahvina. Pehz
nemmi pee schihs skohlas tahdas leetas, kam
narw tik stipra smakka, un darra tapatt. Bei-
dsocht tam, kas schinni kumedijsā sagla weetā ar
faswihschahm rohfahm tahs peeminnetas sa-
dsamas leetas tikveen leek aistikt un suns jaw
screen saglum pakkal. Ta tas suns ismahzahs
jebkatru usmekleht, ja tam tikai to pawehl,
kas no tahs istabas, fur winsch gult, ko aiss-
tizzis.

Kas tahdus sunnus turr, tohs lohti farga,
teem dohd weenmehr weenadu barribu, tai pa-
schā weetā tohs atstahdami, lai smakka teem ne
safauktohs.

W. P.

3 i m d i.

Zimdi jau it wezzöls laiköls irr zehluschees.
Pirmee bij bes pirksteem. Kad weens ohtram
zimdu schinkoja, tad tas wezzöls laiköls tik dauids
eesihmeja, ka ohtram farwu mantu eeewleht, un
kad weens ohtram zimdu preefschā nomette, tas
apsihmeja ohtru us kauschana isfaukt. Zimdu
taifa no ahdas, wadmallas, willas, buhmlas,
deega, no sihdes un no kaschoka. Ahdu
zimdi irr woi masgajami, jeb tahdi, kurrus ne
warr masgah, un kurrus fauz pehrivetus zim-
du. Masgajami zimdi tohp no tahdas ahdas
taisiti, kas papreekschu trahnā masgata, un fo
seemischku ahdu fauz. Seewischku zimdi
tohp arveen wesseli isgreest, bes ihfchka, jo
schis pee wisseem zimdeem teek sawrup isgreests
un eeschuhls. Sakkams wahrds ziftahrt faz-
zija: ja zimdam buhs buht labbam, tad waijagoht
trim kehniku walstim zimdu kohpā tais-
hti: Spanieru semmei waijagoht ahdu taishti,
Spranzoschu semmei waijagoht sagrest, un

Englenderu hemmei waijagoht schuht. Wiss-labbakus zimduis taisa Parises un Wendomes pilsata. Preefch tam taisija dauds zimduis Spanieru semine un Neapelè, kurrus pehz ar tahdahm sahlehm, kam falda smarscha, ee-fwehpina; bet schi mohde taggad gandrihs pawissam pamesta. Wissulabbaki zimbi irr tee, ko no kasu ahdas nowilktas plehwes taisa. Mohmas pilsata schohs tik plahnus un weeglus istaisa, ka weenu pahri zimdu Italias seimmes reeksta tschaumalà warr paglabbah.

Teefas fluddin afschanas.

Wissi tee, kam kahdas taisnos parradu prassischanas pee ta nomirruscha Ugahles Grodmannu fainneeka Sprizza Ohfolia buhtu, tohp usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas no appakschralstitas deenäs diwu mehneschu starpä, prohti, lihds 31mu Oktober f. g. pee Ugahles pagasta teefas peeteiktees un sagidih ko teesa spreedihs.

Ugahles pagasta teesa, 5ta September 1835. 2
(L. S.) ††† Mattihs Kunkalin, pagasta wezzakais.
(Nr. 50.) C. Freiberg, pagasta teefas frihweris.

Naudas, labbivas un prezzi tirgus us plazzi. Rihgå tannı 14ta September 1836.

	Sudraba naudā.	Rb.	Kv.
3 rubli 61 kap. papihru naudas geldeja	I	—	
5 — papihru naudas . . . —	I	37½	
1 jauns dhalderis —	I	32	
1 puhrs rudsu . . . tappe mafkarts ar	I	35	
1 — kueeschu —	I	75	
1 — meeischu —	I	10	
1 — meeschu = putraimu —	I	80	
1 — ausu —	I	75	
1 — kueeschu = miltu —	I	20	
1 — bihdeletu rudsu = miltu —	I	80	
1 — rupju rudsu = miltu —	I	30	
1 — sirau —	I	50	
1 — limnu = fehklas —	I	50	
1 — kannepu = fehklas —	I	50	
1 — limmenu —	I	5	

No Dohbeles pagasta teefas teek wissi parradu dewejti ta Dohbeles meschakunga muischas Peterwaldes fainneeka un meschasega George Buschmann, kas nespehzibas dehl no miahsham islikts, usaizinati, ar sawahni prassischanaun um mellefschanahn lihds 1mu Nowember f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees. Tellahnt iohp peekohdinches, ka tee kas pehz schi termina nahktu wairs ne taps peenemti un saudehs sawu teefu. To buhs wehra nemt!

Dohbeles pagasta teesa, 19ta September 1836. 3
(No. 338.) C. Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
(L. Everts, pagasta teefas frihweris.

Zittas fluddin afschanas.

No 1ma Janwar 1837, irr Jaun-Sessawas muischas frohgs us arrenti dabbujams, — kam patiktu scho frohgu us arrenti nemt, tas warr Jaun-Sessawas muischä peeteiktees. 2

Muischas waldischana.

Bauskas Sprantscha tirgu eesahks schogadd 8ta Octobera deenä irrehe. 2

Stadtältermann Andreas Schulz.

	Sudraba naudā.	Rb.	Kv.
1 poehds kannepu . . . tappe mafkarts ar	I	—	80
1 — limnu labbakas surtes —	I	—	20
1 — — fliskatas surtes —	I	—	2
1 — tabaka —	I	—	—
1 — dselses —	I	—	65
1 — sweesta —	I	—	90
1 — muzzä silku, preeschu muzzä —	I	—	30
1 — — wihschnu muzzä —	I	—	50
1 — farkanas fahls —	I	—	6
1 — rupjas leddainas fahls —	I	—	5
1 — rupjas baltas fahls —	I	—	4
1 — smalkas fahls —	I	—	30
50 grashchi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenä mafsa.	I	—	4

Brihw drifteh.

No juhrmallas-gubernementu angstas waldischanas pusses: hofraht von Braunschweig, grahm, pahrluhkotais.